

Obsah

Úvod: traktorová revoluce

8

1900–1920: PRVNÍ ROKY

Koncem 19. století začali průkopníci s vývojem motorů pro zemědělství. Později vládli pláním prérijní obři, zatímco v Evropě začaly menší „agromotory“ nahrazovat koně. První světová válka přesvědčila zpočátku skeptickou farmářskou společnost o přínosu traktorů.

První stroje	14
Velcí výrobci: zemědělské motory Ivel	16
Průkopnické stroje	18
Profil: Hornsby-Akroyd	20
Prérijní těžkotonážníci	22
Rozmach a pád prérijního traktoru	24
Britští průkopníci	26
Věk experimentů	28
Alternativní zdroje pohonu	30
Dělostřelecký traktor americké armády	32
Vítězství nad ponorkami	34
Profil: Dělostřelecký traktor Holt 75	36
Ženy za volantem	38
Vývoj traktorů	40
První pásové stroje	42
Velcí výrobci: John Deere	44

1921–1938: DOSPÍVÁNÍ

I přes hospodářskou krizi šlo o období kreativity, během něž zavedl Henry Ford nové metody konstrukce a kdy třibodový závěs a hydraulický zdvih Harryho Fergusona zrevolucionizovaly návrh traktoru.

Konsolidace v USA	50
Velcí výrobci: International Harvester	52
Británie mezi válkami	54
Profil: Ferguson Type A	56
Evropská expanze	58
Velcí výrobci: Lanz	60
Celosvětové zkoušení traktorů	62
Severoamerické kultivační traktory	64
Profil: Massey-Harris GP	66
Traktor pro všeobecné účely	68
Profil: Fowler Gyrotiller	70
Růst trhu pásových traktorů	72
Traktory pro tažení letadel	74
První diesely	76
Velcí výrobci: Caterpillar	78

1939–1951: VÁLKA A MÍR

Druhá světová válka odstartovala velkou poptávku po traktorech, jejichž úloha neměla být pouze zemědělská,

ale také vojenská. Výroba prudce vzrostla. Nedostatek potravin v poválečných letech stimuloval rozmach odvětví a v USA se začaly objevovat nové typy stylových traktorů.

Stylové traktory	84
Profil: MM UDLX	86
Americké pásové traktory v popředí	88
Lehké traktory	90
Mobilizace Ženské pozemní armády	92
Vojenská síla	94
Profil: Polopásový Roadless	96
Poválečné zvláštnosti	98
Německá technika	100
Velcí výrobci: Ferguson	102
Zlatý věk ve Velké Británii	104
Velcí výrobci: Fordson	106
Speciální a přestavěné traktory	108
Pásáky ve Spojeném království	110
Válečné zemědělské výkonné výbory	112

1952–1964: ZLATÝ VĚK

Protože na trh vstoupili noví výrobci a farmy byly stále více vybavovány mechanizací, objevila se celá škála nových modelů s lepšími vlastnostmi. Po odstranění poválečného

nedostatku požadovali farmáři od svých strojů a dodavatelů stále víc. Začaly závody o vyšší výkon a produktivitu.

Vývoj v Severní Americe	118
Nadvláda britských dieselů	120
Profil: Renault N73 Junior	122
Měnicí se trhy	124
Pokrok v Německu	126
Profil: Lanz Bulldog	128
Pásové traktory v Antarktidě	30
Pásové traktory celého světa	32
Snaha neponičit úrodu	34
Menší traktory pro zvláštní úkoly	36
Velcí výrobci: David Brown	38
Větší výkon, více válců	40
Profil: Doe Triple-D	42
Zvyšování výkonu	44
Obojživelný traktor	46

1965–1980: NOVÁ GENERACE

Výrobci traktorů začali usilovat o trhy v celém světě. Snaha o větší pohodlí vedla k zavedení bezpečných a tichých kabin. Zvýšila se poptávka po vyšším výkonu a spolehlivosti, s růstem účinnosti však odbyt začal klesat.

Pokrok v USA	152
Velcí výrobci: Case	154
Pokrok v Británii	156
Ochrana řidiče	158
Velcí výrobci: Fiat	160
Evropský průmysl	162
Globální expanze	164
Profil: Northrop 5004T	166
Pohon všech kol	168
Vysoký výkon	170
Největší traktor světa	172
Soumrak ocelových pásů	174

1981–2000: NOVÁ TECHNIKA

Vysokorychlostní traktory, převodovky s posilovačem a počítačové řízení poznamenaly období technického pokroku. Vzhledem k obtížným ekonomickým podmínkám se výrobci sdružovali do korporací.

Velká trojka	180
Velcí výrobci: Massey Ferguson	182
Přeměny pluhu	184
Severoamerická síla	186
Smělé návrhy, těžká doba	188
Velcí výrobci: Ford	190

Vývoj na kontinentu	192
Kolem celého světa	194
Přicházejí gumové pásy	196
Profil: Case IH Quadtrac	198
Traktory s velkými koly	200
Profil: JCB Fastrac	202
Víceúčelové stroje	204

PO ROCE 2000: 21. STOLETÍ

Přísné emisní normy a požadavky moderního zemědělství vedly k tomu, že se výrobci zaměřili na ekonomičtější provoz. Precizní zemědělství, podporované satelitní technikou, zaručuje nejvyšší úroveň práce traktorů.

Univerzální tahouni	210
Profil: John Deere 6210R	212
Výkon a přesnost	214
Velcí výrobci: SAME Deutz-Fahr	216
Na ovoce a hrozny	218
Profil: AGCO Challenger	220
Stále větší stroje	222
Příprava na nejstudenější cestu	224
Pro jiné účely	226
Hospodářský a sociální pokrok	228
Pro celý svět	230

Velcí výrobci: New Holland	232
Méně běžné stroje	234
Velcí výrobci: AGCO	236
Roboti se hlásí do práce	238

JAK TRAKTORY FUNGUJÍ: TECHNIKA TRAKTORŮ

Traktory jsou velice složité stroje, navíc vybavené mimořádnou hydraulikou a výkonem svých motorů. Tato kapitola vysvětluje základy technického vybavení traktorů a poskytuje přehled nejdůležitějších etap historického vývoje a zlepšení.

Motory	242
Kola a hydraulika	244
Prvky řízení	246

SLOVNÍČEK	248
REJSTŘÍK/PODĚKOVÁNÍ	250